

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000

Olsztyn, 13 listopada 2025 r.

WOPN.623.1.35.2025.PJ.KP

**Szanowny Pan
Jacek Ciborski
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Jezioranach**

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, działając na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.) wnioskuje ponownie o ustanowienie pomnika przyrody dla drzewa gatunku grab pospolity *Carpinus betulus* o obwodzie pnia (mierzonym na wysokości 1,3 m) wynoszącym ok. 393 cm, rosnącego w pasie drogowym drogi powiatowej nr 1483N ok. 15 m od tablicy miejscowości Kiersztanowo, gmina Jeziorany (strona prawa jadąc od miejscowości Wipsowo).

Po analizie dostępnych informacji stwierdzono, iż najgrubszy w Polsce grab pospolity rośnie w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie, minimalny obwód pnia tego drzewa w zakresie wysokości 0-130cm wynosi **4.36 m** (Φ 1.39 m). Najgrubszy natomiast "dziko rosnący" krajowy przedstawiciel tego gatunku (przynajmniej na terenie Lasów Państwowych) jest zlokalizowany w miejscowości Jankowice w gm. Kuźnia Raciborska (województwo śląskie), na skraju lasu przy drodze prowadzącej z Rud do Raciborza. W tym przypadku obwód pnia jest równy **3.99 m** (Φ 1.27 m), a wysokość drzewa to 22.2 m.

Okaz ww. drzewa rosnącego w pasie drogi powiatowej nr 1483N sytuowałby się zatem na 3 miejscu w Polsce i 1 w województwie warmińsko-mazurskim jeżeli chodzi o obwód pnia, co niewątpliwie świadczy o jego unikatowych walorach przyrodniczych, historycznych oraz krajobrazowych. Należy przy tym zaznaczyć, że pomiaru obwodu pnia drzewa dokonali pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w dniu 2 czerwca 2023 r.

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300) minimalny obwód pnia graba pospolitego mierzony na wysokości 130 cm wynosi 200 cm. Przedmiotowe drzewo posiada obwód pnia prawie dwukrotnie większy, spełnia zatem kryteria do objęcia go ochroną prawną jako pomnik przyrody.

Objęcie ochroną prawną jako pomnik przyrody ww. drzewa przyczyniłoby się zatem niewątpliwie do ochrony nie tylko tego okazu, lecz również powyższych walorów, a także zwiększyłoby świadomość społeczeństwa w kwestii dbałości o walory przyrodnicze naszego województwa.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

Biorąc powyższe pod uwagę ponownie wnioskuję o podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia ww. drzewa pomnikiem przyrody oraz przesłanie jego projektu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, zgodnie z brzmieniem art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.).

W załączeniu przesyłam mapę poglądową z zaznaczoną lokalizacją graba pospolitego wraz dokumentacją fotograficzną oraz przedkładam współrzędne geograficzne z lokalizacją tego drzewa – N 53,921912, E 20,786687.

Jednocześnie zaznaczam, że Burmistrz Jezioran wnioskiem znak: ON.6120.1.2024.J.Z. z dnia 27 lutego 2024 r. (data wpływu: 27 lutego 2024 r.) wystąpił do tut. organu o uzgodnienie projektu uchwały Rady Miejskiej w Jezioranach w sprawie ustanowienia pomnika przyrody dla ww. drzewa nadając mu nazwę własną „Lobis”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem znak: WOPN.623.1.3.2024.PJ z 5 marca 2024 r. nie uzgodnił przedmiotowego projektu uchwały. Przyczyną odmowy uzgodnienia były sprawy formalne (niezgodność zapisów zawartych w uchwale z *Rekomendacjami Generalnego Dyrektora ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, Warszawa 2018*. W powyższym postanowieniu tut. organ zaznaczył również, że przychylił się do propozycji objęcia ww. drzewa pomnikiem przyrody (żądanie własne RDOŚ w Olsztynie) oraz zachęcił do ponownego przedłożenia poprawionego projektu uchwały w celu jego uzgodnienia.

Biorąc powyższe pod uwagę proszę o ponowne przesłanie projektu uchwały w sprawie ustanowienia ww. drzewa pomnikiem przyrody, celem zachowania trzeciego pod względem wielkości graba w kraju. Ze swojej strony tut. organ oferuje niezbędną pomoc merytoryczną i techniczną umożliwiającą prawidłowe wykonanie załączników graficznych oraz innych niezbędnych formalności umożliwiających wypełnienie wytycznych organu II instancji.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska -
- Regionalny Konserwator Przyrody w Olsztynie
/podpis elektroniczny/

Osoba do kontaktu: Paweł Janczyk
Główny Specjalista
tel.: 89 537 21 31 lub 783 924 699.

Lokalizacja graba pospolitego

Dokumentacja fotograficzna – grab pospolity

